

Довідка

31.07.2023м. Запоріжжя

комісійної перевірки з питань з'ясування об'єктивних причин фінансових проблем, що виникли в Комунальному неприбутковому підприємстві «Запорізький регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» Запорізької обласної ради за період з 27.02.2020 по 30.06.2023

Відповідно до наказу Департаменту охорони здоров'я Запорізької облдержадміністрації від 03.07.2023 №843/в-с, до проведення перевірки з питань з'ясування об'єктивних причин фінансових проблем, що виникли в Комунальному неприбутковому підприємстві «Запорізький регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» Запорізької обласної ради за період з 27.02.2020 по 30.06.2023 залучена група внутрішнього аудиту: начальник групи внутрішнього аудиту комунальної установи "Центр фінансово-статистичного аналізу та матеріально-технічного забезпечення закладів і установ охорони здоров'я" ЗОР - Лещенко Наталія Григорівна та головний фахівець групи - Зубенко Марина Анатоліївна.

Термін проведення перевірки з 04.07.2023 по 31.07.2023.

Згідно до Переліку питань для проведення перевірки (додаток до наказу ДООЗ ЗОДА від 03.07.2023 № 843/в-с), який має 7 пунктів, з яких, для групи визначені наступні питання:

1. Структура закладу охорони здоров'я (динаміка змін, які відбулися протягом 2020-2023 років);
2. Штатний розпис закладу охорони здоров'я (штатні одиниці, фізичні особи, вакантні посади, коефіцієнт сумісництва; динаміка протягом 2020-2023 років; обґрунтування наявної кількості штатних посад, в першу чергу серед категорії фінансово-економічного блоку та «інші»).

I. Вступ

В аудиторському звіті представлено результати аудиту відповідності діяльності комунального неприбуткового підприємства «Запорізький регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» Запорізької обласної ради (далі - Підприємство) за період з 01.02.2020 по 01.07.2023. Основним підґрунтям для проведення аудиту відповідності діяльності Підприємства є оцінка відповідності прийняття управлінських рішень при використанні бюджетних коштів та правомірності здійснення витрат на оплату праці.

Засновником Підприємства є Запорізька обласна рада (Далі – Засновник, Власник). Протягом дослідженого періоду Підприємство діяло на підставі Статуту, затвердженого рішенням Засновника від 27.02.2020 №9.

Підприємство у своїй діяльності керується Конституцією України, Господарським та Цивільним кодексами України, законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, загальнообов'язковими для всіх закладів охорони здоров'я наказами та інструкціями Міністерства охорони здоров'я України, загальнообов'язковими нормативними актами інших центральних органів виконавчої влади, відповідними рішеннями місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, Статутом та Державною стратегією розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 року № 1414-р.

Підприємство є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом, бланки та штампи, необхідні для організації своєї роботи. Утворено з метою надання дорослому та дитячому населенню висококваліфікованої протитуберкульозної допомоги, спрямованої на збереження, поліпшення та відновлення здоров'я населення.

Відповідно до п. 3.2.1 Статуту предметом діяльності Підприємства є: створення разом із Засновником та/або Департаментом охорони здоров'я Запорізької обласної ради (далі – Департамент) умов, необхідних для забезпечення доступної та якісної медичної допомоги населенню, організації належного управління внутрішнім лікувально-діагностичним процесом та ефективного використання майна та інших ресурсів Підприємства.

Підприємство здійснює оперативний та бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, веде статистичну звітність.

До організаційної структури Підприємства станом на 01 квітня 2020 року входили: керівництво (адміністративно-управлінський відділ), диспансерне відділення, відділення легеневого туберкульозу №1 та №2, легенево-хірургічне відділення, дитяче відділення, відділення анестезіології та інтенсивної терапії, рентгенодіагностичне відділення, клініко-діагностична лабораторія III рівня; кабінети: ендоскопічний, функціональної діагностики, фізіотерапевтичний; інформаційно-аналітичний відділ медичної статистики; пральня, харчоблок, бухгалтерія, гараж, господарсько-обслуговуючий відділ та (згідно рішення Запорізької обласної ради від 12.12.2019 № 23) протитуберкульозні відділення в містах Бердянськ, Мелітополь, Токмак, в місті Запоріжжя протитуберкульозні відділення №1, №3, №4 та Санаторне дитяче протитуберкульозне відділення розташоване за адресою м.Запоріжжя, вул.Червонополяńska, 1а.

Відповідно до наказу Підприємства «Про припинення діяльності Токмацького протитуберкульозного відділення» від 03.06.2021 №96, з 14.06.2021 року припинена діяльність Токмацького протитуберкульозного відділення шляхом приєднання до диспансерного відділення. Але,

територіально у м. Токмак у протитуберкульозному кабінеті працюють лікар-фтизіатр, сестра медична кабінету та молодша медична сестра.

Наказом від 29.09.2021 № 74 «Про реорганізацію структурних підрозділів Запорізьких протитуберкульозних відділень» з 01 жовтня 2021 року Підприємством проведена реорганізація структурних підрозділів Запорізьких протитуберкульозних відділень №1, 4, шляхом злиття із Запорізьким протитуберкульозним відділенням №3. Запорізьке протитуберкульозне відділення №3 перейменоване у Запорізьке протитуберкульозне відділення.

Місцезнаходження юридичної особи: 69106, Запорізька обл., місто Запоріжжя, Перспективна, будинок 2.

Ідентифікаційний код - 02006707.

Організаційно-правова форма господарювання – комунальне неприбуткове підприємство.

Посадовими особами Підприємства, яким надано право першого та другого підпису, у періоді, що підлягав аудиту, були: Директор Підприємства – Олександр ТИЩЕНКО, головний бухгалтер — Любов КЛИМЕНКО (до 31.03.2020), Надія СИМОНТОВСЬКА - з 01.04.2020 по 21.01.2022, Ілона СТЕЦЕНКО - з 27.01.2022 по теперішній час.

Перевірку проведено групою внутрішнього аудиту комунальної установи «Центр фінансово-статистичного аналізу та матеріально-технічного забезпечення закладів і установ охорони здоров'я» Запорізької обласної ради (начальник групи внутрішнього аудиту ЛЕЩЕНКО Наталія, головний фахівець групи внутрішнього аудиту ЗУБЕНКО Марина) на підставі наказу Департаменту охорони здоров'я ОДА від 03.07.2023 №843/в-с.

Цілі внутрішнього аудиту: оцінка відповідності прийняття управлінських рішень при використанні бюджетних коштів та правомірності здійснення витрат на оплату праці.

У ході аудиту було досліджено фактори ризику:

- недоліки в організаційному забезпеченні діяльності Підприємства;
- прийняття управлінських рішень, які можуть призвести до неефективного використання коштів на заробітну плату.

Об'єкт аудиту: відповідність фактичної діяльності підприємства видам діяльності, передбачених Статутом, законодавством та дозвільним документам на провадження господарської діяльності з медичної практики та обґрунтованість структури Підприємства визначеній штатній чисельності.

Період дослідження: з 01.02.2020 по 01.07.2023.

Аудит діяльності Підприємства проведено з метою: визначення ефективності, законності та відповідності використання фінансових ресурсів на оплату праці працівникам Підприємства;

стану системи внутрішнього контролю.

II. Результати аудиту

В ході аудиту було досліджено стан:

- відповідності здійснення діяльності Підприємства меті та цілям, визначених Статутом;
- виконання основних показників діяльності Підприємства за період, що підлягав аудиту;
- доцільність проведеної оптимізації та утримання штатної чисельності ;
- відповідності штатної чисельності затвердженій структурі Підприємства та структури нарахування зарплати;
- цільового фінансування;
- коштів НСЗУ за медичне обслуговування населення по програмам медичних гарантій.
- дебіторської та кредиторської заборгованості за наявними на об'єкті контролю документами.

Відповідно до п. 7.2. Статуту поточне керівництво (оперативне управління) здійснює керівник Підприємства – Директор, який призначається на посаду за рішенням Засновника. Протягом періоду, який підлягав дослідженню, Підприємство потерпало до змін у законодавчому просторі, що як наслідок призвело до змін, як у організаційному, так і в фінансовому аспекті діяльності Підприємства.

Для здійснення своєї діяльності Підприємству надається фінансова підтримка з місцевого бюджету. За період, що підлягав дослідженню, Підприємству з бюджету міста виділено фінансову підтримку на загальну суму 79 513,3 тис грн (за загальним фондом на поточні видатки): 2020 рік - 32 797,1 тис. грн; 2021 рік - 17 078,6 тис. грн; 2022 рік – 22 670,4 тис. грн; 2023 рік – 6 967,3 тис. грн.

А також на оновлення матеріально-технічної бази виділено бюджетних коштів за спеціальним фондом у загальній сумі 347,8 тис. гривень: 2020 рік – 257,5 тис. грн; 2021 рік – 90,4 тис. грн..

При проведенні аналізу об'єкта аудиту та для вивчення динаміки окремих фінансових показників, розрахованих за даними фінансової звітності за певний період часу, застосовувалися наступні складові: порівняння питомої ваги окремих структурних складових; порівняльний - для зіставлення планових та фактичних показників, фактичних та нормативних показників; аналіз у зіставленні показників звітності та/або фінансового плану.

2.1. Результати аналізу виконання основних показників діяльності Підприємства.

Аналіз основних показників діяльності Підприємства

Для проведення поглибленого аналізу, розраховано ряд фінансових показників та показників з основної діяльності, що надало можливість аудиту дослідити оцінки відповідності та ефективності використання коштів на зарплату.

За 2020 – 2023 роки відповідно до реформи галузі охорони здоров'я в Україні проведена реорганізація протитуберкульозної служби області.

З метою досягнення найкращих кінцевих результатів у наданні спеціалізованої протитуберкульозної амбулаторної та стаціонарної медичної допомоги населенню області КУ «Спеціалізоване територіальне медичне об'єднання «Фтизіатрія» ЗОР, до складу якого входили 9 спеціалізованих лікувально-профілактичних закладів, в тому числі Запорізький обласний, Бердянський, Мелітопольський, Токмацький і три міські протитуберкульозні диспансери, обласна туберкульозна лікарня та дитячий протитуберкульозний санаторій, поетапно, Рішеннями Запорізької обласної ради від 24.10.2019 № 16, від 12.12.2019 № 23 і від 12.12.2019 № 24 перетворено в єдине Комунальне некомерційне підприємство «Запорізький регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» Запорізької обласної ради.

Підприємство є лікувальним закладом, що надає дорослому та дитячому населенню області якісні медичні інтегровані послуги, засновані на доказовості та орієнтовані на пацієнта, висококваліфіковану протитуберкульозну амбулаторну і стаціонарну допомогу з виявлення, лікування і профілактики туберкульозу, спрямовану на збереження, поліпшення та відновлення здоров'я населення, здійснює навчально-методичну діяльність щодо профілактичної медицини на попередження захворювання на туберкульоз.

Кількість населення області зменшилась:

2020	2023	різниця
1686612	1637673	-2,9%

Захворюваність на туберкульоз (на 100 тисяч населення):

Показник	Область 2020 рік	Область 2022 рік	різниця по роках	Україна 2022 рік	різниця з Україною	Область 6міс 2023 рік
- всіма формами ТБ	53,2	33,5	-37,0%	45,1	-25,7%	20,2
- ВДТБ	40,0	25,3	-36,8%	36,7	-31,1%	17,0
- дітей	21,1	12,4	-41,2%	7,4	-67,6%	11,2
- підлітків	40,4	2,1	-19,2 рази	10,3	-4,9 рази	6,3
- легеневим ТБ	36,8	30,5	-17,1%	33,1	-7,9%	15,2
- бактеріовиділювачів	24,7	20,6	-16,6%	23,0	-10,4%	8,8
- деструктивних	17,5	16,5	-5,7%	14,6	+13,0%	7,2
- рецидивами	12,2	8,2	-32,8%	8,4	-2,4%	3,1
- позалегеневим ТБ	4,1	3,0	-26,8%	3,4	-11,8%	1,8
- ко-інфекцією ТБ/ВІЛ	5,0	4,1	-18,0%	6,1	-32,8%	4,0

Аналізуючи захворюваність видно, що її показники у 2023 році менші за аналогічні у 2020 році, окрім росту деструктивних форм туберкульозу у порівнянні з показниками по Україні. Зросла кількість захворілих медичних працівників з 9 у 2020 році до 10 у 2022 році.

Поширеність на туберкульоз (на 100 тисяч населення):

Показник	Область 2020 рік	Область 2022 рік	різниця по роках	Україна 2022 рік	різниця з Україною	Область 6міс 2023 рік
- всіма формами ТБ	76,4	36,9	-51,7%	42,6	+15,4%	25,6
- дітей і підлітків	5,9	2,9	-2,1 рази			16,0
- легенеvim ТБ	33,7	33,6	-0,3%			22,8
- бактеріовиділювачів	34,9	12,0	-2,9 рази			8,4
- деструктивних	28,8	16,9	-41,3%			11,2
- позалегеноvim ТБ	6,4	2,6	-2,5 рази			2,6

Показники поширеності також значно зменшились відповідно до таких у 2020 році.

Смертність від туберкульозу (на 100 тисяч населення):

Показник	Область 2020 рік	Область 2022 рік	різниця по роках	Україна 2022 рік	різниця з Україною	Область 6міс 2023 рік
Смертність загальна	7,2	4,8	-66,6%	7,4	-64,8%	1,6

Смертність між роками зменшилась і є меншою за показник по Україні. Дитячої смертності у 2021-2023 роках не зареєстровано на відміну від 2020 року одного хлопчика 3 років 10 міс. із Велико-Білозерського району від міліарного ТБ легень у реанімації Центру.

Відповідно до плану заходів щодо реалізації Державної стратегії розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню на 2020—2023 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.11.2020 року № 1463 заплановані показники захворюваності на ТБ в Україні не повинні перевищувати у 2020 році 61,8 (Центр 53,2) у 2022 році 61,2 (Центр 33,5), а смертності – у 2020 році 8,8 (Центр 7,2) у 2022 році 8,2 (Центр 4,8).

Показники діяльності стаціонару

В структурі стаціонару на 255 ліжок є:

- Запорізьке відділення на 190 ліжок
- Мелітопольське – на 35 ліжок
- Бердянське – на 30 ліжок

В Центрі (Запорізьке відділення) розгорнуті ліжка для лікування хворих з хіміорезистентними та чутливими формами ТБ, хворих з ко-інфекцією (ВІЛ/СНІД-туберкульоз) та позалегеноvim формами ТБ, хірургічні, дитячі, паліативні, відділення інтенсивної терапії та рентгенодіагностичне відділення, ендоскопічний кабінет, клініко- діагностична лабораторія, яка виконує загально-клінічні, біохімічні, цитологічні дослідження, і бактеріологічна лабораторія, яка здійснює бактеріологічну діагностику та моніторинг лікування на сучасному лабораторному обладнанні.

У зв'язку зі зменшенням кількості ліжок на 58,6% з 435 у 2020 році до 255 у 2022 році, обмеженням показань для стаціонарного лікування хворих на туберкульоз, викладених у додатку 2 до нових стандартів медичної допомоги

«Туберкульоз», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 25.02.2020 року № 530 і зменшенням доступного до протитуберкульозної допомоги населення області (окуповано майже 60% території) в результаті російської агресії, кількість стаціонарно пролікованих хворих зменшилась на 43,6% з 1205 хворих у 2020 році до 525 у 2022 році що спровокувало ризик, який негативно вплинув на зменшення виконання показників діяльності Підприємства, в т.ч.:

- План ліжко-днів зменшився на 40,1% з 74,8% у 2020 році до 44,8% у 2022 році та майже на половину менший від планових 100%.
- Робота ліжка зменшилась на 31,7% з 219,5 у 2020 році до 149,0 у 2022 року та в середньому на чверть менша від планової 330 днів у році.
- Обіг ліжка зменшився на 44,7% з 3,8 у 2020 році до 2,1 у 2022 року, що є позитивним, оскільки зменшуються терміни стаціонарного лікування відповідно до стратегії розширення амбулаторного лікування.
- Середнє перебування 1 хворого на ліжку збільшилось на 26,1% з 57,4 у 2020 році до 72,4 у 2022 році.
- Летальність незначно зменшилась на 5,6% з 7,1 у 2020 році до 6,7 у 2022 році.

Водночас, відсутність планових показників лабораторних досліджень (Клініко-діагностична та Бактеріологічна лабораторії) не дає зв'язку для здійснення аналізу між визначеними та звітними даними про їх проведення, що може впливати на ефективність та результативність роботи за відповідним напрямом.

Показник	2020 рік	2021 рік	різниця %	2022 рік	різниця %
Захворюваність на ТБ	53,2	50,5	-5,1	33,5	-33,7
Кількість проведених клінічних аналізів	365392	185504	-49,2	90603	-51,2

Це пояснюється наступним чином.

1. Протягом останніх повних трьох років захворюваність на ТБ в області поступово знижується з 53,2 на 100 тис.нас. у 2020 році до 33,7 на 100 тис.нас. у 2022 році. Різке падіння захворюваності у 2022 році напряму пов'язане з російською агресією і окупацією майже 60% території області, населення якої не має можливості отримання фтизіатричної допомоги.

2. Відповідно до зниження захворюваності знизилась і кількість проведених клінічних аналізів з 365392 до 90603. Різниця падіння -49,2% між 2020 і 2021 роками та -51,2% між 2021 і 2023 роками суттєво не відрізняється. На фоні того, що Мелітопольський і Бердянський протитуберкульозні відділення знаходяться в окупованій зоні і їх статистичні дані не враховані у 2022 році – наразі клініко-діагностична лабораторія КНП «Запорізький регіональний ЗРФКЛДЦ» працює у посиленому режимі, обслуговуючи не тільки закріплене населення, а і внутрішньо-переміщених осіб та спеціальний контингент.

Загалом, план ліжко-днів має тенденцію до зменшення з 106043 за 2020 рік до 31350 за I півріччя 2023 року; аналогічно фактичне виконання ліжко-днів склало від 72% у 2020 році (з 76829) до 62,3% за I півріччя 2023 року (19526), найменше фактичне виконання за 2022 рік – 38002. (План діяльності стаціонару додається).

2.2. Кадрове забезпечення.

З метою упорядкування та підвищення спроможності функціонування діяльності Підприємства, керівництвом вжито заходів, шляхом проведеної оптимізації в організації діяльності, зокрема, зменшено кількість установ, які належали до сфери його управління та коригування декілька разів штатної чисельності, як до збільшення штатної чисельності працівників (станом на 01.04.2020) так і до зменшення (станом на 04.01.2021, 04.01.2022, 02.01.2023), що також вплинуло на фонд заробітної плати.

Упродовж дослідженого періоду для забезпечення заробітною платою, шляхом внесення змін до структури та штатних розписів скорочено штатну чисельність у загальній кількості 339,75 шт.одиниць.

Водночас, скорочення надавались не в усіх випадках (зокрема, співвідносно до кількості наданих медичних послуг, досліджень тощо), що може свідчити про незастосування (формальне застосування) критеріїв з визначення чисельності працівників, та негативний вплив на ефективність реалізації функції і усіх ризикових сфер діяльності Підприємства.

Проведена Підприємством оптимізація дозволила привести чисельність працівників з 781,5 шт.од. у 2020 році до 441,75шт.од. у 2023 році, що дало змогу скоротити витрати та зекономити кошти, призначені для оплати праці.

Поглибленим аналізом штатного розпису Підприємства за 2020-2023 роки встановлено наступне.

Штатні розписи Підприємства до 2022 року затверджувались директором комунального неприбуткового підприємства «Запорізький регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» Запорізької обласної ради, з лютого 2022 року – згідно з рішенням Запорізької обласної ради від 15.02.2022 № 8, погоджених координаційно-дорадчою радою з питань управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Запорізької обласної ради при голові Запорізької обласної ради.

Загалом впродовж дослідженого періоду, штатна чисельність працівників зменшилась.

Зокрема,

Станом на 02.03.2020 в Центрі гранична чисельність працівників відповідно до штатного розпису становила 460,5 штатних одиниць з фондом заробітної плати на місяць за посадовими окладами 3 414 082 грн.

Станом на 01.04.2020 – у кількості 781,5 штатних одиниць з фондом заробітної плати на місяць за посадовими окладами 5 847 315 грн.

Станом на 01.07.2020 – у кількості 671,25 штатних одиниць з фондом заробітної плати на місяць за посадовими окладами 5 156 114 грн.

Станом на 01.08.2020 – у кількості 668,5 штатних одиниць з фондом заробітної плати на місяць за посадовими окладами 5 116 976 грн.

Станом на 01.09.2020 – у кількості 666,25 штатних одиниць з фондом заробітної плати на місяць за посадовими окладами 5 176 105 грн.

Станом на 01.11.2020 - у кількості 654,75 штатних одиниць з фондом заробітної плати на місяць за посадовими окладами 5 064 244 грн.

Всього, на 10 місяців 2020 року фонд зарплати по тарифікації склав – 51 709 815 грн., оптимізації – 4 330 103,24 грн.

(Дані штатного розпису за період з 01.04.2020 по 31.12.2020 додаються).

Вакантні посади за 2020 рік склали, станом на 01.04.2020 – 94,5 шт.одиниць на 01.11.2020 - 35,75 шт..одиниць *(Дані про вакантні посади за 2020 рік додаються).*

Станом на 01.01.2021 - у кількості 654,0 штатних одиниць з фондом заробітної плати на місяць за посадовими окладами 5 343 665 грн.

Станом на 01.01.2022 - у розрізі категорій працівників, оптимізації штатів, у кількості 538,75 штатних одиниць з фондом заробітної плати 5 062 327 грн.

Станом на 01.01.2023 - у кількості 469,5 штатних одиниць з фондом заробітної плати 4 736 472 грн.

Станом на 01.06.2023 - у кількості 441,75 штатних одиниць, з фондом заробітної плати 4 479 495,99 грн.

Вакантні посади за 2020 рік, 2021 рік, 2022 рік та 6 місяців 2023 року без врахування міст Бердянськ, Токмак і Мелітополь, всього склали 84,5 шт..од. *(Дані про вакантні посади за 2020 рік – 6 місяців 2023 року додаються).*

Аналіз штатного розпису по *іншому персоналу* показав, що з березня 2020 року 01.04.2020 збільшено на 123,25 шт.од. іншого персоналу, з 01.04.2020 по червень 2023 року скорочено штатних одиниць на 141,25 шт.од., в т.ч. інший персонал Центру – з 01.03.2020 – по 01.06.2023 – 53,50 шт.од. *(Аналіз штатного розпису додається.)*

Фізичних осіб *іншого персоналу* Підприємства з березня 2020 року по червень 2023 року скорочено 85 осіб. *(Довідка про скорочення фізичних осіб додається).*

Штатним розписом на 2023 рік зі змінами, кількість іншого персоналу всього склала 102,25 шт.од., фактично зайнято 90,75 шт.од. 86 фізичними особами. *(Довідка про інший персонал в розрізі категорій, додається).*

Станом на 01.06.2023 штат працівників ще перебуває у стадії формування.

За результатами дослідження структури, штатних розписів (змін до них) та показників основної діяльності встановлено, Структура штатної чисельності працівників Підприємства сформована відповідно до функцій діяльності.

Організаційна структура підприємства станом на 01 липня 2023 року складається:

- диспансерне відділення, кількість відвідувань: по плану - 35712 одиниць; по факту - 11894 одиниць, штатний розпис – 55,0 шт.од., фактично зайняті – 46,75 шт.од.;
- відділення легеневого туберкульозу №1 на 50 ліжок, ліжко-дні: по плану - 8250 одиниць; по факту - 7450 одиниць, штатний розпис – 21,0 шт.од., фактично зайняті – 20,5 шт.од.;
- відділення легеневого туберкульозу №2 на 60 ліжок, ліжко-дні: по плану - 9900 одиниць; по факту - 4751 одиниць, штатний розпис – 26,5 шт.од., фактично зайняті – 21,0 шт.од.;
- легенево-хірургічне відділення на 30 ліжок, ліжко-дні: по плану - 4950 одиниць; по факту - 3541 одиниць, штатний розпис – 28,75 шт.од., фактично зайняті – 24,75 шт.од.;
- відділення анестезіології та інтенсивної терапії в т.ч. 6 ліжок, штатний розпис – 21,75 шт.од., фактично зайняті – 19,0 шт.од.;
- дитяче відділення на 50 ліжок, ліжко-дні: по плану - 8250 одиниць; по факту - 3784 одиниць, штатний розпис – 27,0 шт.од, фактично зайняті – 22,5 шт.од.;
- рентгенодіагностичне відділення, фактична кількість одиниць досліджень - 3913, штатний розпис – 12,0 шт.од, фактично зайняті – 8,25 шт.од.;
- бактеріологічна лабораторія III рівня, фактична кількість одиниць досліджень 8283, штатний розпис – 16,0 шт.од., фактично зайняті - 14,25 шт.од.;
- клініко-діагностична лабораторія фактична кількість одиниць досліджень 50090, штатний розпис – 16,5 шт.од, фактично зайняті - 15,0 шт.од.;
- інформаційно-аналітичний відділ медичної статистики, штатний розпис – 4,5 шт.од, фактично зайняті – 4,5 шт.од.;
- відділ з інфекційного контролю, штатний розпис – 2,75 шт.од, фактично зайняті – 1,0 шт.од.;
- кабінети:
 - ендоскопічний, штатний розпис - штатний розпис – 3,0 шт.од, фактично зайняті – 0,0 шт.од.;
 - функціональної діагностики диспансерного відділення: фактична кількість одиниць досліджень - 3277 (у 2132 осіб), штатний розпис – 1,5 шт.од., фактично зайняті – 1,5 шт.од.;
 - фізіотерапевтичний кабінет: фактична кількість одиниць наданих послуг - 3076 (247 особам), штатний розпис – 4,0 шт.од., фактично зайняті – 2,75 шт.од.;
- господарсько-обслуговуючий відділ, штатний розпис – 57,75 шт.од, фактично зайняті – 52,5 шт.од.;
- харчоблок, штатний розпис – 7,0 шт.од, фактично зайняті – 7,0 шт.од.;
- адміністративно-управлінський відділ, штатний розпис – 8,5 шт.од, фактично зайняті – 7,25 шт.од.;
- бухгалтерія, штатний розпис – 14,0 шт.од, фактично зайняті – 11,0 шт.од.;

- планово-економічний відділ, штатний розпис – 4,0 шт.од, фактично зайняті – 3,5 шт.од.;
 - відділ кадрів, штатний розпис – 2,5 шт.од, фактично зайняті – 2,25 шт.од.;
- та протитуберкульозні відділення в містах Бердянськ – 48,5 шт.од., Мелітополь - 59,25 шт.од.

III. Оцінка здійснення операцій по нарахуванню заробітної плати.

Перевірку витрат на заробітну плату та нарахування на неї, проведеною шляхом аналізу наступних документів: наказів по Підприємству, розпоряджень Запорізької обласної ради та листів, штатних розписів, тарифікації, звітних даних щодо основної діяльності Підприємства, даних щодо оптимізації, відомостей щодо скорочення штатної чисельності.

Наявність на належному рівні фінансування є запорукою високого рівня якісного стану надання меддопомоги, що, в свою чергу, відображається на загальному показнику в цілому.

Здійснені видатки на оплату праці на період з 01.03.2020 до 01.06.2023 Підприємством підтверджені відповідними економічними розрахунками та проведені в межах отриманих коштів з місцевого бюджету та від НСЗУ, відповідно до їх цільового призначення.

3.1. Аналіз виконання показників фінансових планів показав, що

Основним плановим документом Підприємства є фінансовий план, відповідно до якого Підприємство отримує доходи і здійснює видатки, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання своїх функцій протягом року відповідно до установчих документів. Фінансові плани Підприємства на 2020-2023 роки затверджувались Департаментом.

Одним з основних напрямів діяльності Підприємства та джерелом поповнення власних обігових коштів є укладання відповідних договорів про надання медичних послуг Підприємством.

Результати аудиту показали, що при неодноразовому збільшенні розміру мінімальної заробітної плати, цін (тарифів) на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, та як наслідок збільшення всіх поточних витрат на здійснення діяльності Підприємства, при цьому коштів НСЗУ щороку зменшувались. Зазначене спровокувало наявність фактора ризику щодо недоотримання доходів Підприємством.

Проведеним аналізом коштів відповідно до отриманих коштів від НСЗУ за 2022 рік встановлено, що Підприємством було укладено загалом 2 Договори на 10 пакетів медичних послуг, фактичне надходження за 2022 рік склало на загальну суму 60 954 315,96 грн.

Як вбачається із наведеного аналізу, за попередні 2 звітні роки спостерігається відсутність стабільної позитивної динаміки в частині виконання планових показників по надходженню коштів від НСЗУ.

Відповідно до затвердженого плану Підприємством на 2023 рік було укладено загалом – 2 договори на 6 пакетів медичних послуг на загальну суму – 37 454 184,84 грн. Відповідно до договорів та фінансового плану із змінами на 2023 рік затверджено – 36 915 266,80 грн.

Зокрема,

- Діагностика, лікування та супровід осіб із ВІЛ - затверджено фінансовим планом на 2023 рік – 65456,64 грн., внесеними змінами – 61 366,60 грн.;

- Мобільна паліативна медична допомога дорослим та дітям – затверджено на 2023 рік – 916848,0 грн., внесеними змінами – 382 020,0 грн.

Відповідно до пункту 17 постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2022 №1464 за результатами аналізу інформації в електронній системі охорони здоров'я щодо змін фактично наданих медичних послуг порівняно з обсягом, запланованим у договорі, НСЗУ листом (від 12.05.2023 №20915/4-15-23) ініціювала внесення змін до договору за пакетами "Діагностика, лікування та супровід осіб із ВІЛ" та "Мобільна паліативна медична допомога дорослим та дітям", на підставі яких здійснено коригування запланованої вартості медичних послуг. Використано коригувальний коефіцієнт у розмірі 0,7.

Зменшення кількості пакетів пов'язане з тим, що в один пакет «Готовність та забезпечення надання медичної допомоги населенню, яке перебуває на території, де ведуться бойові дії ввійшли» увійшли три ПМГ:

1. Профілактика, діагностика, спостереження та лікування в амбулаторних умовах;

2. Діагностика, лікування дорослих і дітей. хворих на туберкульоз у стаціонарних та амбулаторних умовах;

3. Хірургічні операції дорослим та дітям в стаціонарних умовах.

У 2023 році НСЗУ не передбачав договорів по 49 пакету "Забезпечення збереження кадрового потенціалу для надання медичної допомоги".

Також, зменшення вартості договору у 2023 році з НСЗУ за програмою медичних гарантій у порівнянні з попереднім роком відбулося через те, що у зв'язку з змінами принципу оплати з глобальної ставки на капітаційну та внесенням у січні 2022 року всіх пацієнтів, які отримували лікування в 2021 році (яке по суті вже було оплачено в 2021 році), та які внесені в систему, як «поновлені», тому отримана сума 18 159 969,97 грн. була практично у 5 разів перевищена заплановані місячні виплати за цим договором.

Внаслідок цього, починаючи з лютого 2022 року Центр почав отримувати 1/11 від залишку запланованої вартості після фактичної оплати за січень, а саме щомісячно - 2 374 525,17 грн., замість запланованих 3 689 969,97 грн. (прописано договором). Це призвело до того, що при укладанні договору на 2023 рік за пакетом № 57 «Готовність та забезпечення надання медичної допомоги населенню, яке перебуває на території, де ведуться бойові дії» тариф був визначений, як глобальна ставка, яка дорівнювала фактичній вартості медичних послуг за грудень за договором, який діяв до 31.12.2022, тобто Підприємство у 2023 році щомісячно недоотримує кошти у сумі **1 315 444,80 грн.**, що призвело до фінансової кризи Центру.

З наведеного випливає, що оформлення договорів здійснюється без урахування складових обсягів до розрахунків розміру НСЗУ, що впливають на забезпечення нормальних умов при наданні мед послуг. Таке регулювання має бути на меті у сприянні раціонального використання та відновленню послуг.

Отже, на теперішній час питання участі НСЗУ для Підприємства має ознаки проблемного, оскільки при динамічному зменшенні кількості укладених договорів, спостерігається відповідна негативна динаміка стосовно надходжень коштів від НСЗУ, чому слід приділити прискіпливу увагу до цієї ділянки його діяльності.

Результати аналізу господарської діяльності Підприємства показали, що сьогодні значна частина з використання коштів Підприємства припадає на **оплату праці** працівникам.

Відповідальною особою за формування фонду оплати праці та штатного розпису працівників Підприємства в періоді, що підлягав аудиту, була заступник директора з економічних питань Лариса Д'ЯКОНОВА.

Фінансування для здійснення розрахунків по заробітній платі працівників Підприємства здійснювалося з обласного бюджету по КФКВ 0712020 «Спеціалізована стаціонарна медична допомога населенню», по КФКВ 0712152 «Інші програми та заходи у сфері охорони здоров'я за КЕКВ 2111 «Заробітна плата». Регулювання умов оплати праці в Підприємстві за період, що перевірявся, здійснювалось на підставі Колективного договору, зареєстрованого в Управлінні з питань праці Запорізької міської ради №252 від 14.12.2022.

Дослідженням розпорядчих документів щодо оцінки здійснення операцій витрат на заробітну плату за 2020-2022 роки та I півріччя 2023 року: наказів по установі, розпоряджень вищого органу, адміністрації та штатних розписів, Фонд оплати праці працівників Підприємства зменшувався по роках при тому, що за цей період було збільшення росту мінімальної заробітної плати.

Тенденція до зменшення видатків на оплату праці виглядає наступним чином:

фінансування з місцевого бюджету за загальним фондом на оплату праці склало всього: 35 951 403,0 грн., в т.ч. в: у 2020 році – 23 861 559,0 грн., у 2021 році 1 946 892,0 грн., в 2022 році 8 834 095,0 грн., за період з січня по липень 2023 року -1 308 857,0 грн.

За рахунок коштів НСЗУ отримано всього 218 527 983,28 грн., в т.ч.: 2020 рік - 54 909 785,18 грн., 2021 рік - 82 219 593,26 грн., 2022 рік - 58 533 727,28 грн., 2023 рік (6 місяців)- 22 864 877,56 грн.

Не зважаючи на це, все одно зарплата залишається на низькому рівні.

З урахуванням зменшення заробітної плати у травні 2023 року, наразі заробітна плата в середньому по Підприємству за I півріччя 2023 року складає 10 891,0 грн., в т.ч.:

Адмінперсонал – 13 398,0 грн.,

Лікарі – 18 574,0 грн.,

Середній медперсонал – 12 780,0 грн.,

Молодший медперсонал – 8 069,0 грн.,

Інший персонал – 7 301,0 грн.

Оцінкою відповідності та ефективності використання коштів на оплату праці встановлено, що за досліджений період, до структури нарахувань заробітної плати працівникам Підприємства відноситься:

- Основна заробітна плата (посадовий оклад, сумісництво внутрішнє, відрядження, курси), всього нараховано: за березень-грудень 2020 року – 29 482 188,34 грн.; за 2021 рік – 34 237 082,71 грн.; за 2022 рік - 24 314 264,54 грн. та січень-червень 2023 року 10 593 420,41 грн.

- Додаткова зарплата (сумісництво зовнішнє, нічні, святкові, класність, шкідливі умови праці, доплата за ВІЛ, вислуга років медпрацівникам, надбавка за безперервний стаж роботи, складність та напруженість, доплата до мінімальної зарплати, доплати 25% , 50%, 70% тощо), всього нараховано: березень-грудень 2020 року – 24 634 026,00 грн.; за 2021 рік – 31 369 890,96 грн.; за 2022 рік – 28 126 332,95 грн. та січень-червень 2023 року 8 536 688,79 грн.

- Відпустки, всього нараховано: березень-грудень 2020 року – 4 878 058,89 грн.; за 2021 рік – 6 952 475,80 грн.; за 2022 рік – 5 385 736,44 грн. та січень-червень 2023 року 1 963 055,59 грн.

- Інші заохочувальні виплати (матеріальна допомога, премії та вихідна допомога), всього нараховано: березень-грудень 2020 року - 5 113 874,6 грн.; за 2021 рік – 2 944 076,46 грн.; за 2022 рік - 2 141 409,91 грн. та січень-червень 2023 року 548 016,13 грн.

(Структура заробітної плати додається).

Премія працівникам в дослідженому періоді не виплачувалась.

Регулювання умов оплати праці за період, що досліджувався, Підприємством здійснювалось на підставі Колективного договору, зареєстрованого в Управлінні з питань праці Запорізької міської ради від 14.12.2022 №252.

Посадові оклади працівникам Підприємства встановлювались відповідно до Колективного договору Підприємства на основі часткових Умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення, затверджених спільним наказом Міністерства праці та соціальної політики України та Міністерства охорони здоров'я України від 05.10.2005 №308/519 зі змінами.

Оплата праці директору Підприємства здійснюється в порядку та на умовах, визначених згідно пункту 8 та додатку до рішення Запорізької обласної ради 27.02.2020 № 9, відповідно до Порядку укладення контракту з керівником державного, комунального закладу охорони здоров'я та типових форм контракту з керівником державного, комунального закладу охорони здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 792.

Оплата праці заступникам директора Підприємства та головному бухгалтеру з його заступником визначена із розрахунку на 10%, 20%, 30%, 40% менше ніж, визначеного Запорізькою обласною радою контрактом директора.

Слід зазначити, що передбачені п.2 Рішення Запорізької обласної ради від 06.08.2020 № 44 «Про визначення умов оплати праці керівника комунального закладу охорони здоров'я Запорізької обласної ради, що є

об'єктом спільної власності територіальних громад, сіл, селищ, міст Запорізької області та діє в організаційно-правовій формі комунального некомерційного підприємства» та п.п. 4.1.2., 4.1.3. Колективного договору, підвищення посадового окладу керівнику та посадовим особам, які залежать від його окладу, в дослідженому періоді не застосовувалися, у зв'язку недостатнім фінансуванням Підприємства.

IV. Висновок.

Підсумовуючи викладене у цьому аудиторському звіті за попередні 2 звітні роки, діяльність Підприємства відповідає меті згідно зі Статутом.

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Підприємстві в цілому є достовірними та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV.

Система внутрішнього контролю Підприємства є достатньо ефективною. Проте, аудиторським дослідженням ризиків щодо оцінки діяльності установи з управління коштами, виявлено наявні ознаки проблем, спричинених зовнішнім фактором, пов'язаних із неналежним ресурсним та матеріальним забезпеченням діяльності тощо:

- частина медичних послуг, що надається Підприємством, не фінансується НСЗУ, суми фінансування за договорами з НСЗУ неповністю покривають потребу у видатках;
- тарифи за пакетом медичних послуг, занижкі, що може спровокувати скорочення медичного і обслуговуючого персоналу та дестабілізацію роботи Підприємства.

Здійснені видатки на оплату праці на період з 01.03.2020 до 01.06.2023 Підприємством підтверджені відповідними економічними розрахунками та проведені в межах отриманих коштів з місцевого бюджету та від НСЗУ, відповідно до їх цільового призначення.

Враховуючи специфіку основної діяльності Підприємства, його мету створення та покладених на нього завдань, доцільно оцінювати результати діяльності КНП «Запорізький регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» ЗОР не лише за кількісними показниками та статистичними даними, а ще й за результатами лікування, оскільки кінцевий результат основної діяльності визначається за належним станом надання меддопомоги. Останнє безпосередньо залежить, зокрема, від власних потужностей, що в значній мірі допомагають досягати наведених цілей, задач та результатів шляхом надання якісної меддопомоги.

Також, запорукою високого рівня якісного стану надання меддопомоги, що, в свою чергу, відображається на загальному показнику в цілому є наявність на належному рівні фінансування.

Охопленням ризикових сфер діяльності Підприємства, які негативно впливають на фінансування НЗСУ, досліджено ефективність реалізації функцій, за кількісними показниками та статистичними даними, аудитом встановлено що функціональні обов'язки окремих підрозділів виконуються

повільно, оскільки, показники (хірургічні втручання та лабораторні дослідження) в динаміці мають стабільне зменшення, при цьому, чисельність працівників залишається не змінною.

Застосування заходів оптимізації (витрат, ліжкового фонду) дає можливість Підприємству більш-менш належно здійснювати свою основну діяльність.

При цьому, з урахуванням принципу ефективності, при мінімальному використанні фінансових, матеріальних та трудових ресурсів, Підприємству вдалося в повному обсязі забезпечити надання належної і якісної медичної допомоги та виконати покладені на Підприємство функції та завдання.

Начальник

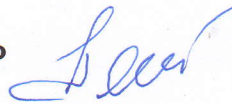
групи внутрішнього аудиту

КУ "Центр ФСА та МТЗ ЗУ ОЗ" ЗОР

Головний фахівець

групи внутрішнього

аудиту КУ "Центр ФСА та МТЗ З УОЗ" ЗОР

Наталія ЛЕЩЕНКО

Марина ЗУБЕНКО

Директор

КНП «Запорізький регіональний

фтизіопульмонологічний клінічний

лікувально-діагностичний центр» ЗОР

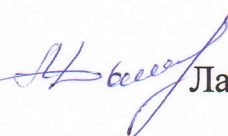
Олександр ТИЩЕНКО

Заступник директора

КНП «Запорізький регіональний

фтизіопульмонологічний клінічний

лікувально-діагностичний центр» ЗОР

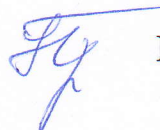
Лариса Д'ЯКОНОВА

Головний бухгалтер

КНП «Запорізький регіональний

фтизіопульмонологічний клінічний

лікувально-діагностичний центр» ЗОР

Ілона СТЕЦЕНКО